

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Disputationum// Roberti Bel-//larmini Politiani,// Societatis
Iesv// De Controversiis// Christianae Fidei, Adver-//sus
huius temporis Haereticos,// Tomus ...**

De Sacramento Evcharistiæ - Sex Libris Explicata

Bellarmino, Roberto Francesco Romolo <Heiliger>

Ingolstadii, [1589]

VD16 B 1603

IX. Probatur sacrif. Missæ ex vaticiniis Prophetaru[m].

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54113](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-54113)

lib. 4. de fide, cap. 14. Ex quibus testimoniis Patrum refellitur mendacium Kemnitij, pag. 778. ubi sic ait: *Ignota est Veteribus illa disputatio, quod abrogatione Leviticorum sacrificiorum, præter sacrificium Christi in cruce, aliud successisset ceremoniale sacrificium in nouo Testamento.*

SECUNDO probatur, quia sacrificium crucis non fuit impletivum figurarum illarum, nisi quoad ipsam mactationem, & paucas alias ceremonias. Multæ autem aliæ ceremoniæ sacrificiorum, quæ sine dubio figurales erant, ut quod in tabernaculo offerrentur, quod coram multitudine populi fidelis, quod manus imponerentur super victimam, quod victima immolata continuè manducaretur, & aliæ similes, in cruce impleri non potuerunt: quare aut in Eucharistia impleatur, aut simpliciter non impleatur.

CAPVT NONVM.

Probatur sacrificium Missæ ex vaticiniis Prophetarum.

QUARTVM argumentum principale, sumi potest ex vaticiniis Prophetarum. Nam ut rectè ait Augustinus epist. 49. quæst. 3. *Nostrum sacrificium nõ solum Evangelicis, sed etiam Prophetis libris demonstratum est.* Sex testimonia Prophetarum adduci solent, sed postremum est præcipuum, & idem cetera breuiter solum attingemus, ut in postremo diutius liceat immorari.

PRIMUM testimonium habetur lib. 1. Regum, cap. 2. prope finem, ubi quidam Propheta innominatus prædicit Heli Sacerdoti, futurum aliquando tempus, ut cesset sacerdotium ipsius, & patrum suorum, & surgat nouus Sacerdos, qui ambulet coram Christo Dei, omnibus diebus. Quem locum exponunt de sacerdotio, & sacrificio Christianorum, quod successit Aaronico, & manebit vsq; ad mundi cõsummationem, Cyprianus lib. 1. contra Iudæos, cap. 17. Augustinus lib. 17. ciuit. cap. 5. Eusebius lib. 4. demonstrat. Euangel. cap. 26. Gregorius, Beda, & Eucherius in comment. eius loci.

SED contra obiici posset, videri impletum illud vaticinium in Samuele, vel in Sadoe. Nam Samuel successit Heli, & deinde Salomõ eiecit Abiathar, qui descēdebat de familia Heli, &

constituit pro eo Sadoc, & addit Scriptura lib. 3. Regum, cap. 1. id factum esse, vt impleretur verbum Domini contra Heli in Silo.

RESPONDET ad hanc obiectionem AUGUSTINVS loco citato, vaticinium illud impletum fuisse in Samuele, vt Sadoc, quatenus illi gerebant figuram Christianorum Sacerdotum. Itaq; eiectione Heli, erat figura eiectionis sacerdotij Aaronici, & assumptio Samuelis, & Sadoc, fuit figura assumptionis sacerdotij Christiani: id quod probat Augustinus et eo, quod Scriptura, cum dicit, eiiciendum Heli cum patribus suis, aperte loquitur de Aarone; siquidem nominat eum, qui primus in exitu de Ægypto constitutus est a Deo Sacerdos.

SECUNDVM vaticinium sumitur ex cap. 9. Prover. Sapientia edificavit sibi domum, immolavit victimas suas, misit vitulum, & posuit mensam suam. De hoc loco ita CYPRIANVS lib. 2. epist. 3. Per Salomonem Spiritus sanctus typum Domini sacrificij premonstrat, immolata hostia, & panis, & vini, sedet altaris, & Apostolorum faciens mentionem. Vide etiam Augustinum lib. 17. ciuit. cap. 20. vbi totum hunc locum de Eucharistia exponit.

TERTIVM testimonium sumitur ex illo Isaiæ cap. 19. Cognoscent Ægyptij Dominum in die illa, & colent eum in hostiis, & muneribus. Eusebius lib. 1. demonstrat. Euangel. cap. 6. & Hieronymus in commentario ex hoc loco probant, legem esse translata, quandoquidem sacerdotium est translatum, cum apud Ægyptios, id est, apud Gentiles sacrificia Deo vero offerantur. Neque valet responsio Caluini, lib. 4. Instit. cap. 18. §. 4. Isaiam loqui de sacrificiis spiritualibus, quæ à Christianis omnibus offeruntur. Nam in eodem loco fit mentio altaris Domini in loco visibili constituti: In die illa inquit, erit altare Domini in medio Ægypti. Ad sacrificia autem spiritualia nullum altare visibile necessarium est.

QUARTVM testimonium habetur Isaiæ 66. Et assumam ex eis Sacerdotes, & Leuitas, dicit Dominus. Cui simile est illud Hierem. 33. Non interibit de David vir, qui sedet super thronum domus Israël: & de Sacerdotibus, & de Leuitis non interibit vir à facie mea, qui offerat holocausta, &c. Hæc loca Hieronymus in Isaiam, & Theodoretus in Hieremiam, exponunt de Sacerdotibus Christi, qui perpetuo permanent vsq; ad mundi consummationem. Nec possunt aliter exponi cum

cum apertissimè vterque Propheta loquatur de conuersione Gentium, & ædificatione Ecclesiæ.

Kemnitius in 2. parte Examinis pag. 753. agnoscit ista loca debere exponi de noui Testamenti Sacerdotibus; neq; aliud responderi, nisi ista vaticinia partim impleta esse in Christo, qui fuit verus Sacerdos, & successit Sacerdotibus Testamenti veteris; partim impleri in omnibus Christianis, qui sunt spirituales Sacerdotes. At neutra expositio facit ad rem. Nō enim de solo Christo possunt intelligi ea vaticinia, cum disertè in numero multitudinis ponant Sacerdotes, & Leuitas: neq; de omnibus Christianis intelligi possunt, cum vterque Propheta distinguat Sacerdotes futuros à reliquo populo.

DICIT aliquis; Loquuntur vaticinia de ministris Testamenti noui, qui successerunt ministris Testamenti veteris in ministerio doctrinæ, & Sacramentorum, licet non successerint in ministerio sacrificandi. At si ita esset, cur vocarentur Sacerdotes? cur Hieremias diceret, illos holocausta oblaturos? Succedere igitur debent veteribus illis veri Sacerdotes, qui sacrificia verè, & propriè offerant.

QUINTVM testimonium est Daniel. 8. & 12. vbi dicitur Antichristus ablaturus iuge sacrificium: quem locum de sacrificio Missæ exponit Hyppolitus Martyr in lib. de Antichristo. Nec obstat, quod Daniel loqui videatur de Antiocho, loquitur enim de Antiocho, vt figuram gerebat Antichristi, vt patet ex collatione huius loci, cum Apocal. cap. 13.

RESPONDET Kemnitius, pag. 733. locum intelligi ad litteram de Antiocho, & per allegoriam tantum de Antichristo: ex allegoriis autem non duci solida argumenta. SED ex hac allegoria solidissimum argumentum sumi potest. Nam explicata est à Ioāne in Apocal. cap. 13. & à Paulo, 2. Theff. 2. immò ipse etiam Daniel eam explicat, cum dicit, Regem istum, qui auferet iuge sacrificium, contra omnes Deos pugnaturum, & contra ipsum Deum patrum suorum. Non enim ista de Antiocho intelligi possunt, quem constat palam coluisse Deos patrum suorum, vt Hieronymus in commentario ostendit; sed in Antichristum optimè conueniunt, de quo Paulus scribit, 2. Theffalon. 2. quod extollet se super omne quod dicitur Deus.

Respondet SECUNDO Kemnitius, posse intelligi locum istum Danielis de sacrificio spirituali, id est, de prædicatione

verbi, & Sacramentorum administratione; immò conatur probare, ablatum esse iuge sacrificium ab Antichristo, quia Papa Romanus, ut ipse dicit, sustulit puritatem verbi, & Sacramentorum. At ista omnia vanissima sunt. Nam IMPURUM aliud est tollere, aliud corrumpere. Antichristus non corrumpet, sed simpliciter auferet iuge sacrificium saltem ex publicis templis: unde, ut ibidem additur, manebit locus sacrificij desolatus. DEINDE, in Scriptura nusquam appellatur sacrificium absolute, & presertim in numero singulari, nisi id, quod est verè ac propriè sacrificium. DENIQUE, iuge sacrificium apud Hebræos, non erant sacrificia spiritalia, sed sacrificium propriè dictum, id est, duo agni, qui offerebantur quotidie in holocaustum, vnus mane, alter vesperi, ut patet Exodi 29. & Num. 28. Quare Daniel cum vocet sacrificium iuge, loquitur de vero ac proprio sacrificio, cuius typus fuit iuge illud sacrificium Hebræorum.

CAPVT DECIMVM.

Probatum idem ex Malachia.

Sed in signe testimonium pro sacrificio Missæ habetur Malachiæ 1. in illis verbis: *Non est nomen meum in Sabis, dicit Dominus exercituum, & nomen meum non suscipiam de manu vestra: ab ortu solis usque ad occasum, magnum est nomen meum in gentibus, & offertur nomini meo oblatio in omni loco sacrificatur, & offertur nomini meo oblatio in Iuda, qui a magnum est nomen meum in gentibus, dicit Dominus exercituum.*

Hoc testimonium non potest intelligi de sacrificio cruce, quia illud non offertur in omni loco, sed semel tantum vnus in loco oblatum fuit, nec de sacrificio aliquo Iudaico, quia Propheta dicit à gentibus offerendum, & aperte illud opponit sacrificiis Hebræorum. Neque etiam de sacrificiis Gentilium piorum, qui erant in mundo ante Christi aduentum, Melchisedech, Iob, & similia. Hi enim viri sancti inter Gentiles paucissimi erant, ac presertim temporibus Prophetarum, quando idololatria mundum planè repleuerat, cuius Dauid diceret: *Notus in Iuda Deus, in Israël magnum nomen eius.* Psal. 75. Malachias autem contrario modo vaticinatur: *Magnum est nomen meum in gentibus, & ab ortu solis usque ad occasum, &c.* Nec deniq; potest locus hic Malachiæ intelli-